

01.02.2017

Kaj/8

§ 54

Detaljplaneändring för Hoplax stationsområde med omgivning (nr 12392)

HEL 2011-004919 T 10 03 03

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade i enlighet med stadsstyrelsens förslag godkända detaljplaneändring för trafik-, järnvägs-, gatu- och parkområden i 29 stadsdelen (Haga, Södra Haga) enligt ritning nr 12392, daterad 15.3.2016 och ändrad 11.10.2016, och på de grunder som framgår av detaljplanebeskrivningen. Ett nytt kvarter med numret 29016 bildas.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Hannu Hyttinen, stadssekreterare, telefon: 31036024
hannu.hyttinen(a)hel.fi
Anna Villeneuve, förvaltningsexpert, telefon: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12392 kartta, päivätty 15.3.2016, muutettu 11.10.2016
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12392 selostus, päivätty 15.3.2016, muutettu 11.10.2016, päivitetty Kslk:n 11.10.2016 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 15.3.2016, täydennetty 4.10.2016
- 4 Osa päätöshistoriaa

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan_detaljplan_byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Bilagor till utdrag

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan_detaljplan_byggnadsordning
Förslagstext
Bilaga 1
Bilaga 2
Bilaga 3
Bilaga 4

Helen Sähköverkko Oy

01.02.2017

Kaj/8

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Liikennevirasto
Mielenpääntekijä, joka on pyytänyt tiedon päätöksestä

Förslagstext

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Sammandrag

Området är beläget i Södra Haga, på båda sidorna om kustbanan. Detaljplaneändringen gäller Hoplax gamla stationsområde med omgivning. Det finns god offentlig och kommersiell service i närheten. Järnvägen och Jokerlinjen gör att också serviceställen längre bort är lättillgängliga.

Det ena syftet med detaljplaneändringen är att skydda husen vid Byavägen 25, Spireavägen 7 och Tunnelvägen 3, vilka hör till Hoplax gamla stationsmiljö och nu ligger inom järnvägsområde, och att för dem bilda bostadstomter som blir en del av Södra Haga bostadsområde. Det andra syftet är att göra det möjligt för Hoplax stationsområde att utvecklas till en ännu bättre fungerande knutpunkt för kollektivtrafiken när snabbspårvägen blir verklighet.

Detaljpanelösningen innebär att Hoplax gamla stationsområde åter kan användas aktivt: byggnaderna upprustas, den historiska stationsparken istandsätts, och ansvaret för underhållet av området preciseras. Ett offentligt stråk för gång- och cykeltrafik kommer att gå genom stationsparken, och cyklisterna kan få ett område för infartsparkering på den öppna platsen i anslutning till stråket. En festlokal är möjlig i den gamla stationsbyggnaden. Lokalen kan på initiativ av ägaren också användas för evenemang dit allmänheten har tillträde. Den tvärgående regionala snabbspårvägen, Jokerbanan, går på Eliel Saarinens väg, och Hoplax station blir en ännu viktigare plats för byte från ett färdmedel till ett annat.

De skyddade gamla husen har en bostadsvåringsyta på 855 m². Dessutom får det byggas ett nytt bostadshus på 400 m² vy. En kafé- eller kioskbyggnad som omfattar 40 m² vy och är av lätt konstruktion får uppföras i närheten av stråket för gång- och cykeltrafik genom detaljplaneområdet.

Föredragandens motiveringar

Postadress
PB 10
00099 HELSINGFORS STAD
kaupunginkanslia@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

Detaljpanelösningen strider inte mot de riksomfattande målen för områdesanvändningen. Detaljplaneområdet är i landskapsplanen för Nyland område för tätortsfunktioner och i etapplandskapsplan 2 för Nyland sådant område för tätortsfunktioner som ska förtätas.

Området är i den nya generalplanen för Helsingfors (stadsfullmäktige 26.10.2016) område A3 där boende dominerar: "Området utvecklas främst för boende, parker, rekreations- och motionservice samt när-service." Området i korsningen banan/Elieel Saarinenens väg, vilken är knutpunkt för banan och Jokerlinjen, har beteckningen C2, som står för innerstaden. Nordost om banan och vid Elieel Saarinenens väg går ett normativt stråk som hör till nätet av supercykelvägar. Detaljpanelösningen är i överensstämmelse med generalplanen.

Området ingår i detaljplaner från 1952, 1960, 1962 och 1974 och är där trafik-, järnvägs-, park- och gatuområde.

Hoplax stationsområde hör till de byggda kulturmiljöerna av riksintresse (Museiverket 2009). En del av byggnaderna på gårdsplanen vid stationen är specificerade i det s.k. järnvägsavtalet, som gäller järnvägsområden av riksintresse. När ägandeförhållandena förändrats ska skydds målen i järnvägsavtalet överföras till detaljplanen.

När detaljplanen blir genomförd får staden kostnader på uppskattningsvis ca 800 000 euro exklusive moms. Största delen av kostnaderna är byggkostnader som hänför sig till den öppna platsen Hoplax plattformsväxel och de därtill anslutna gatorna för gång- och cykeltrafik. De övriga kostnaderna hänför sig till mindre ändringsarbeten inom gatuområdet. Jokerbanan kräver ändringsarbeten bl.a. i den nuvarande tunneln på Elieel Saarinenens väg, men kostnaderna för dessa beräknades inte när detaljplanen utarbetades.

Planeringsfaser och växelverkan

Detaljplaneområdet ägs för närvarande av staten (Trafikverket), staden och privata markägare. Detaljplaneändringen baserar sig på en ansökan från tre privata markägare och ett initiativ från staden själv. Detaljpanelösningen har förhandlats fram med de sökande.

Deltagandet och växelverkan arrangerades i enlighet med programmet för deltagande och bedömning. Fjorton skrivelser med åsikter om programmet kom in. Det som tas upp är infartsparkeringen, stråket för gång- och cykeltrafik från Byavägen till tunneln under plattformsområdet, den planerade verksamheten i stationsområdet, kompletteringsbygget och servicen i Haga och skyddet för de gamla byggnaderna.

Förslaget till detaljplaneändring hölls offentligt framlagt 15.4–16.5.2016. Fyra anmärkningar framställdes.

Anmärkningar

Anmärkningarna gäller huvudsakligen behovet av ett genomgångsstråk och planeringslösningarna i förslaget till detaljplaneändring vad detta beträffar.

Utlåtanden

Utlåtanden om detaljplaneförslaget gavs av Helen Elnät Ab, samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT), samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster (HRM), Trafikverket, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland, direktionen för stadsmuseet, fastighetskontoret, räddningsnämnden, nämnden för allmänna arbeten och miljöcentralen.

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland påpekar att Hoplax stations betydelse som omstigningsplats för den regionala kollektivtrafiken är beaktad i detaljplaneförslaget. Den anser att de kultur- och byggnadshistoriskt värdefulla byggnaderna med omgivning på stationen, som är av riksintresse, är beaktade på ett förtjänstfullt sätt i detaljplaneförslaget, att förslaget uppfyller det särskilda målet för kulturmiljöer bland de riksomfattande målen för områdesanvändningen och att förslaget liksom uppfyller de krav på innehållet som ingår i markanvändnings- och bygglagen.

Samkommunen Helsingforsregionens trafik (HRT) anser att detaljplaneändringen inte väsentligt påverkar Hoplax stations ställning som knutpunkt för kollektivtrafiken. Detaljplaneändringen gör det lättare att nå stationen från omgivningen tack vare bättre och rakare gångvägar. Dessutom gör den att cyklisterna kan få fler platser för infartsparkering på stationen och att de cykelplatser för infartsparkering och den likriktarstation som ingår i projektplanen för Jokerbanan kan byggas. HRT har ingenting att invända mot detaljplaneändringen.

Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster (HRM) meddelar att området redan har allmänna vatten- och avloppsledningar och att detaljplaneförslaget inte kräver att ledningar flyttas.

Trafikverket anser det vara bra att stråken för gång- och cykeltrafik i Hoplax stationsområde förbättras och cykelparkeringen på stationen utvecklas. Verket påpekar att ett ursprungligt mål för detaljplanen var att också möjligheten att utveckla infartsparkeringen för bilar skulle undersökas. Det sägs i detaljplanebeskrivningen att det nuvarande antalet platser är tillräckligt för Hoplax stationsområde. Eftersom markanvändningen blir effektivare och antalet invånare ökar i Hoplax–Haga i framtiden

den bör det i fråga om det omgivande området göras en övergripande utredning om den lokala infartsparkeringen för bilar på Hoplax station. Trafikverkets behov av servicevägar till järnvägsobjekten är i stort sett beaktat i detaljplaneförslaget. Servicetrafik via den öppna platsen Hoplax plattformsväxel och den del av Köpingsvägen som är avsedd för gång- och cykeltrafik bör dock också vara tillåten i detaljplanen. Trafikverket värdesätter att detaljplanearbetet omfattat en buller- och vibrationsutredning och att störningarna från järnvägstrafiken därmed blivit beaktade.

Direktionen för stadsmuseet påpekar att Hoplax stationsområde hör till de byggda kulturmiljöerna av riksintresse (Museiverket 2009). Byggnaderna i stationsområdet har funnits med i järnvägsavtalet från 1998, som ingicks för att järnvägsområden av riksintresse skulle bli bevarade och skyddade. Bestämmelserna i fråga är nu ersatta med skyddsbestämmelser och andra behövliga bestämmelser i detaljplanen. Ett nytt bostadshus kan byggas i stationsparken (kvarteret 29010), eller så kan ett gammalt hus som smälter in i stationsområdet flyttas någon annanstans ifrån till det ställe där en oidentifierad byggnad blivit riven. Stationsbyggnaden ska i vilket fall som helst vara den dominanta byggnaden i stationsparken också i fortsättningen. Det är viktigt att stationsparken uppfattas som sådan och har kvar sina kulturhistoriska särdrag, likaså att den är öppen, med andra ord att de olika delarna inte åtskiljs med staket. Stadsmuseet var företrätt under detaljplanearbetet vad byggnadsskyddet beträffar och hördes i stor utsträckning under arbetets gång. Direktionen för stadsmuseet tillstyrker förslaget till detaljplaneändring.

Fastighetskontoret anser att detaljplaneändringen gör att förhållandet mellan det offentliga och det privata området i Hoplax gamla stationsområde blir tydligt. Skyddsmålen för stationsområdet nås i detaljplane-lösningen. I och med att fokus ligger på skyddsmålen kan det inte förslås så mycket kompletteringsbyggnande som annars skulle vara naturligt i området med tanke på dess centrala läge. Detaljplaneändringen innebär inte en så stor fördel för markägarna som avses i stadsstyrelsens markpolitiska beslut i fråga. Förhandlingar behövs följaktligen inte.

Nämnden för allmänna arbeten påpekar att detaljplaneändringen gör det möjligt att dra Jokerbanan på Eliel Saarins väg. Det stråk för gång- och cykeltrafik som i detaljplaneförslaget löper genom stationsparken, från Byavägen till Köpingsvägen och till tunneln under stationen, är betecknat som gatuområde och öppen plats. Tack vare detta är underhållsansvaret klart. Avsikten är att cyklisterna ska få utnyttja en del av den öppna platsen för infartsparkering. Det är mycket exakt bestämt hurdana material som ska användas för de nya gatuområdena, vilket kan anses vara motiverat med tanke på att det är fråga om en

kulturhistoriskt värdefull sammanhängande miljö. Materialvalen kan behöva preciseras eller ändras under den fortsatta planeringen.

Byggnadstillsynsverket meddelar att detaljplaneändringen har diskuterats av planläggaren och en arkitekt från byggnadstillsynsverket och att dessa kommit överens om några preciseringar. I övrigt har verket ingenting att säga.

Helen Elnät Ab, affärsverket trafikverket (HST), räddningsverket och miljöcentralen har ingenting att invända mot förslaget till detaljplaneändring.

Utlåtandena finns i sin helhet i beslutshistorien och refereras i rapporten över växelverkan (bilaga 3). Genmälena ingår i sin helhet i rapporten.

Ändringar i förslaget till detaljplaneändring

Det som tas upp i anmärkningarna och utlåtandena har beaktats i möjligaste mån. Följande ändringar har gjorts i detaljplaneförslaget med anledning av anmärkningarna:

- Möjligheten att bygga ett visuellt lätt staket som passar in i den traditionella stationsmiljön har utsträckts till att gälla också såväl västra kanten av den öppna platsen som gatuområdet för Köpingsvägen (mot rampen).
- Gränsen för den öppna platsen har flyttats längre bort från den gamla stationsbyggnaden.
- Körning till tomten och servicetrafik är tillåten också på den öppna platsen och på Köpingsvägens förlängning (gata reserverad för gång- och cykeltrafik).
- Byggrätten för en kafé/kioskbyggnad har ökats från 30 m² vy till 40 m² vy.
- Ordet samlingsutrymmen har ersatts med ordet festutrymmen.

Den öppna platsen och den del av Köpingsvägen som är avsedd för gång- och cykeltrafik har med anledning av utlåtandet från Trafikverket fått en beteckning som tillåter servicetrafik.

Dessutom har det gjorts några smärre justeringar av teknisk natur i detaljplaneförslaget.

Detaljplanebeskrivningen har kompletterats i avsnittet "Suunnittelu- ja käsittelyvaiheet" och preciserats i avsnittet "Tiivistelmä", avsnittet "Asemakaavan kuvaus" (i fråga om "Alueen lähtökohdat ja nykytilanne", "Mitoitus", "Korttelialueet", "Palvelut", "Luonnonympäristö" och "Vaik-

01.02.2017

Kaj/8

utukset") och avsnittet "Suunnittelun lähtökohdat" (i fråga om "Yleiskaava").

Ändringarna är inte väsentliga, och förslaget behöver därför inte läggas fram på nytt.

Beslutsförslaget är i överensstämmelse med stadsplaneringsnämndens justerade förslag.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Hannu Hyttinen, stadssekreterare, telefon: 31036024

hannu.hyttinen@hel.fi

Anna Villeneuve, förvaltningsexpert, telefon: 310 36045

anna.villeneuve@hel.fi

Bilagor

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12392 kartta, päivätty 15.3.2016, muutettu 11.10.2016
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12392 selostus, päivätty 15.3.2016, muutettu 11.10.2016, päivitetty Kslk:n 11.10.2016 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 15.3.2016, täydennetty 4.10.2016
- 4 Osa päätöshistoriaa

Bilagematerial

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Havainnekuva, 4.10.2016

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan_detaljplan_byggnadsordning

Utdrag

Utdrag

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Bilagor till utdrag

Kommunalbesvär, godkännande av generalplan_detaljplan_byggnadsordning

Förslagstext

Bilaga 1

Bilaga 2

Bilaga 3

Bilaga 4

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kun-

01.02.2017

Kaj/8

tayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Liikennevirasto
Mielipiteen esittäjä, joka on pyytänyt tiedon päätöksestä Förslagstext

För kännedom

Kaupunginmuseon johtokunta
Kiinteistövirasto
Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kaupunkisuunnitteluvirasto
Pelastuslautakunta
Yleisten töiden lautakunta
Ympäristökeskus
Rakennusvalvontavirasto
Liikennelaitos -liikelaitos (HKL)

Beslutshistoria

Stadsfullmäktige 18.01.2017 § 14

HEL 2011-004919 T 10 03 03

Beslut

På förslag av ordföranden beslutade stadsfullmäktige bordlägga ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Hannu Hyttinen, stadssekreterare, telefon: 31036024
hannu.hyttinen(a)hel.fi
Anna Villeneuve, förvaltningsexpert, telefon: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 12.12.2016 § 1121

HEL 2011-004919 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä 29. kaupunginosan (Haaga, Etelä-Haaga) liikenne-, rautatie-, katu- ja puistoalueiden asemakaavan muutoksen 15.3.2016 päivätyn ja 11.10.2016 muutetun piirustuksen numero 12392 mukaisena ja asemakaavaselostuksen mukaisin perustein. Asemakaavan muutoksella muodostuu uusi kortteli 29016.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Anni Sinnemäki

Lisätiedot

Hannu Hyttinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 31036024
hannu.hyttinen(a)hel.fi
Anna Villeneuve, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 11.10.2016 § 326

HEL 2011-004919 T 10 03 03

Ksv 0740_34

Esitys

Kaupunkisuunnittelulautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 15.3.2016 päivätyn ja 11.10.2016 muutetun asemakaavan muutossehdotuksen nro 12392 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 29. kaupunginosan (Haaga, Etelä-Haaga) liikenne-, rautatie-, katu- ja puistoalueita (muodostuu uusi kortteli 29016).

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkisuunnitteluviraston info- ja näyttelytila Laiturilla, Narinkka 2, sekä kaupunkisuunnitteluviraston internet-sivuilla kohdassa Päätöksenteko

www.hel.fi/ksv

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

04.10.2016 Pöydälle

27.09.2016 Poistettiin

22.03.2016 Ehdotuksen mukaan

15.03.2016 Pöydälle

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Nina Välkepinta-Lehtinen, arkkitehti, puhelin: 310 37024

nina.valkepintalehtinen(a)hel.fi

Suvi Hokkanen, diplomi-insinööri, teknistaloudellinen suunnittelu, puhelin: 310 37255

suvi.hokkanen(a)hel.fi

Niina Strengell, maisema-arkkitehti,, puhelin: 310 37458

niina.strengell(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 31.05.2016 § 261

HEL 2011-004919 T 10 03 03

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraavan lausunnon:

Asemakaavan muutos koskee Huopalahden vanhaa asema-alueita ympäristöineen.

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on suojella vanhaan asemamiljööseen kuuluneet rakennukset ja mahdollistaa Huopalahden aseman kehittäminen joukkoliikenteen solmukohtana.

Asemakaavan muutosehdotuksessa nykyisin puistoalueena oleva Eliel Saarisen tien kansi on muutettu katualueeksi. Raide-Jokerin hankesuunnitelman mukaan Eliel Saarisen tien nykyistä betonitunnelia levennetään, ja kannen päälle on suunniteltu sijoitettavaksi sähkönsyöttöasema. Asemakaavan muutos mahdollistaa Raide-Jokerin sijoittamisen Eliel Saarisen tielle.

Vanha asema-alue on siirtynyt Senaatti-kiinteistöltä yksityisomistukseen. Kaupan yhteydessä myös kevyen liikenteen yhteydet siirtyivät yksityisen omistajan hallintaan. Asemakaavaehdotuksessa asemapuiston läpi kulkeva kevyen liikenteen yhteys Kylätieltä Kauppalantielle ja aseman alikulkuun on muutettu katualueeksi ja katuaukioksi. Tämä selkeyttää ylläpitovastuuta. Aukiolle on tarkoitettu sijoittaa pyörien liityntäpysäköintipaikkoja. Koko vanha asemapuiston alue pihapiireineen ja katualueineen on merkitty alueeksi, jolla ympäristö säilytetään.

Muodostetuille katualueille on laadittu varsin tarkat määritelmät käytettävistä materiaaleista, mitä voidaan pitää perusteltuna alueen kulttuurihistoriallisesti arvokkaan miljöökokonaisuuden vuoksi. Jatkosuunnittelussa materiaalivalintoja voi olla tarpeellista täsmentää tai muuttaa.

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu rakennusvirastolle kustannuksia noin 800 000 euroa, josta suurin osa muodostuu Huopalahden laiturivaihteen katuaukion ja siihen liittyvien portaiden, tukimuurien ja luiskan rakentamisesta. Muut kustannukset muodostuvat pienemmistä katualueiden muutostöistä. Raidejokerin toteuttamisesta aiheutuvien muutostöiden kustannuksia ei ole kaavan yhteydessä arvioitu.

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Jere Saarikko, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39857
jere.saarikko(a)hel.fi
Olli Haanperä, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38237
olli.haanpera(a)hel.fi

Kiinteistövirasto 25.5.2016

HEL 2011-004919 T 10 03 03

Asemakaavamuutoksen myötä julkisen- ja yksityisen alueen välinen suhde selkiytyy Huopalahden vanhalla asema-alueella. Huopalahden asemanseutuun liittyvät suojelutavoitteet toteutuvat kaavaratkaisussa. Suojelutavoitteiden korostumisen takia asemakaavaehdotuksessa ei ole voitu esittää siinä määrin täydennysrakentamista kuin alue muutoin keskeisyytensä vuoksi edellyttäisi.

Täydennysrakentamisen vähäisyyden vuoksi yksityisille maanomistajille ei aiheudu kaavamuutoksen johdosta kaupunginhallituksen 9.6.2014 (685 §) tekemän maapoliittisen päätöksen mukaista merkittävää hyötyä, joten mainitun päätöksen mukaisia neuvotteluja ei tarvita.

Lisätiedot

Valtteri Halla, maankäyttöinsinööri, puhelin: 310 76184
valtteri.halla(a)hel.fi

Kaupunginmuseon johtokunta 24.05.2016 § 46

HEL 2011-004919 T 10 03 03

Postadress

PB 10
00099 HELSINGFORS STAD
kaupunginkanslia@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Telefon

+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

Kaupunkisuunnitteluviraston lausuntopyyntö 5.4.2016

Lausunto

Kaupunginmuseon johtokunta antoi seuraavan lausunnon:

Asemakaavan muutos koskee Huopalahden vanhaa asema-aluetta ympäristöineen Etelä-Haagassa. Alue sijaitsee rantaradan molemmin puolin. Asemakaavan muutoksen tavoitteena on suojella asemaan kuuluneet rakennukset osoitteissa Kylätie 25, Angervotie 7 ja Tunnelitie 3 ja muodostaa niistä asuintontit. Voimassa olevassa asemakaavassa rakennukset sijaitsevat rautatie- ja liikennealueella eikä rakennuksille ole osoitettu rakennusaloja tai rakennusoikeuksia. Tavoitteena on myös mahdollistaa Huopalahden asemanseudun kehittyminen toimivammaksi joukkoliikenteen solmukohtaksi tulevan pikaraitiotien myötä. Senaatti-kiinteistöt on myynyt vanhan asemarakennuksen ja sen pihapiirin rakennukset yksityiselle omistajalle. Asemakokonaisuuteen aikoinaan kuuluneet pihapiirit Angervotie 7 ja Tunnelitie 3 pihapiirit on myös myyty yksityisille maanomistajille 2010-luvun alussa. Suojeltuihin vanhoihin rakennuksiin sijoittuu asumista kaavan mukaan yhteensä 855 k-m². Lisäksi alueelle on osoitettu rakennusoikeutta uudelle asuinrakennukselle 400 k-m². Muu osa alueesta on Suomen valtion (Liikenneviraston) ja Helsingin kaupungin omistuksessa.

Huopalahden asema-alue on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY 2009). Asema-alueen rakennuksia on koskenut rautatiesopimus (1998), joka on solmittu valtakunnallisesti merkittävien rautatieasema-alueiden säilyttämiseksi ja suojelemiseksi. Nämä aiemmat rautatiesopimuksen suojelutavoitteet on siirretty asemakaavaan suojelumerkinnöiksi ja muiksi tarpeellisiksi määräyksiksi. Asema-alue muodostuu rautatieasemille tyypilliseen tapaan kolmesta alueesta: eduspuistosta eli asemarakennuksesta ja sen välittömästä ympäristöstä, julkiseksi tarkoitettuun varsinaisesta asemapuistosta ja yksityisestä asuinpihasta. Huopalahden asemarakennus ja sen talousrakennus valmistuivat 1920-luvulla. Näiden lisäksi kokonaisuuteen kuuluu Turun radan rakentamisen aikana (1900–1903) valmistuneet yksinkertainen vahtitupa, maakellari, talousrakennus ja sauna-pesularakennus. Asema-alueen rakennusten piirustukset on allekirjoittanut Rautatiehallituksen pääarkkitehti Bruno F. Granholm. Asema-alueella on sijainnut myös muita, myöhemmin purettuja rakennuksia sekä nykyisen asemarakennuksen paikalla sijainnut, 1900-luvun alussa valmistunut ensimmäinen asemarakennus. Kortteliin 29010 on merkitty uuden asuinrakennuksen rakennusala. Kaupunginmuseon johtokunta katsoo, että asemapuistoon voidaan rakentaa uusi asuinrakennus tai siirtää muualta vanha, asema-alueelle sopiva rakennus kohtaan, josta on pu-

rettu pois tunnistamaton rakennus, mutta kuitenkin sillä rajoituksella, että asemarakennuksen tulee olla asemapuiston dominanttirakennus.

Suunnittelualueen lounais- ja kaakkoisosissa on vanhaan asema-aluekokonaisuuteen

kuuluneet erilliset pihapiirit 1900-luvun alussa valmistuneine asuin- ja ulkorakennuksineen (Angervotie 7, Tunnelitie 3). Angervotie 7 asuin-kasarmi valmistui vuonna 1914 arkkitehti Bruno F. Granholmin piirustuksin. Rakennus oli suunniteltu rautatieläisten asuintaloksi. Myös Tunnelitie 3, joka sijaitsee asemapuiston vastakkaisella puolella rataa, liittyi alun perin aseman toimintaan: vahtitupa valmistui vuonna 1909.

Asemakaava-alueen kulttuurihistoriallisesti arvokkaat rakennukset suojellaan kaavassa eritasoisin suojelumääräyksin. Kaikki pää-/asuinrakennukset on suojeltu sr-1-suojelumerkinnällä, muut rakennukset joko sr-2 tai sr-3-merkinnöin. Piha-alueille on erikseen annettu ympäristöä koskeva suojelumerkintä /s. On tärkeää, että asemapuisto säilyy edelleen tunnistettavana ja kulttuurihistorialliset ominaispiirteensä säilyttäen ja avoimena niin, ettei sen eri osia rajata aidoin.

Kaupunginmuseon edustaja on ollut mukana asemakaavatyössä rakennussuojelun osalta, ja museota on kuultu kattavasti kaavatyön yhteydessä. Kaupunginmuseon johtokunta puoltaa asemakaavan muuto-sehdotusta.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Anne Mäkinen

Lisätiedot

Johanna Björkman, tutkija, puhelin: +358 9 310 36473
johanna.bjorkman(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 24.05.2016 § 71

HEL 2011-004919 T 10 03 03

Esitys

Pelastuslautakunta esitti seuraavan lausunnon Huopalahden aseman ja ympäristön asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12392:

Pelastuslautakunnalla ei ole huomautettavaa asemakaavan muutosehdotukseen koskien Huopalahden asemaa ja ympäristöä.

Asemakaavan muutosehdotuksessa on riittävällä tavalla otettu huomioon paloturvallisuuteen liittyvät asiat.

01.02.2017

Kaj/8

Esittelijä

pelastuskomentaja
Simo Wecksten

Lisätiedot

Juha Rintala, vanhempi palotarkastaja, puhelin: 310 31235
juha.rintala(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 17.05.2016 § 200

HEL 2011-004919 T 10 03 03

Päätös

Ympäristölautakunta päätti, että lausunnon asiasta antoi ympäristökeskus.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Anu Haahla, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 28916
anu.haahla(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 18.11.2015 § 53

HEL 2011-004919 T 10 03 03

Nimistötoimikunta keskusteli edelleen Etelä-Haagassa Huopalahden aseman kupeeseen tarvittavista uusista nimistä ja päätti esittää seuraavia nimiä:

Huopalahden laiturivaihde–Hoplax plattformsväxel (aukio)
Perustelu: Huopalahden aseman alkuperäisen liikennepaikkaluokan, laiturivaihteen, mukaan. Laiturivaihteet olivat asemia ja pysäkkejä vähäisempiä, mutta seisakkeita suurempia rautatieliikennepaikkoja. Laiturivaihde oli epäitsenäinen eli läheisen pysäkin tai aseman alaisuudessa toimiva miehitetty liikennepaikka, joka oli avattu henkilö- ja tavaraliikenteelle. Huopalahti avattiin laiturivaihteena vuonna 1903, kun rantarata Karjaalle avattiin liikenteelle, ja kohotettiin asemaksi 1920.

Kauppalantie–Köpingsvägen (katu)

Perustelu: Käytössä oleva nimi, jota jatketaan uudelle kaava-alueelle.

Nimistötoimikunnan tietojen mukaan liikennepaikan nimi oli Hoplaks

Postadress

PB 10
00099 HELSINGFORS STAD
kaupunginkanslia@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

+358 9 655 783

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI0680001200062637

Moms nr

FI02012566

1.6.1925 asti, minkä jälkeen käytössä oli Huopalahti–Hoplaks. Ruotsinkielisen nimen kirjoitusasu muutettiin muotoon Hoplax 1.1.1994 virallisissa luetteloissa ja aikatauluissa, mutta kylteissä ym. vanha muoto (Hoplaks) säilyi jonkin verran pidempään.

14.10.2015 Pöydälle

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

Rakennusvirasto 4.12.2014

HEL 2011-004919 T 10 03 03

Huopalahden asema-alueelle ja sen ympäristöön on tekeillä uusi asemakaava. Alueen suunnittelu on tullut ajankohtaiseksi, sillä valtio on myynyt Huopalahden vanhan asemarakennuksen ja muut asema-alueeseen kuuluneet rakennukset yksityisille yhtiöille ja henkilöille. Uuden asemakaavan tavoitteena on, että asemaan kuuluneet rakennukset suojellaan ja alueista muodostetaan osa Etelä-Haagan asuntoaluetta aseman saavutettavuutta ja alueiden historiallisia ja kaupunkikuvallisia arvoja heikentämättä. Suunnittelutyön yhteydessä tutkitaan mahdollisuuksia osoittaa Huopalahden aseman läheisyyteen autojen ja polkupyörien liityntäpysäköintipaikkoja sekä pienehköä täydentävää asuntorakentamista.

Rakennusvirastolla ei ole huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Rakennusviraston yhdyshenkilöinä toimivat lisätiedonantajat.

Lisätiedot

Jere Saarikko, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39857
jere.saarikko(a)hel.fi

Silja Hurskainen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38939
silja.hurskainen(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 21.11.2014

HEL 2011-004919 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluviraston lausuntopyyntö 10.11.2014

Huopalahden asema-alueelle ja sen ympäristöön on tekeillä uusi asemakaava. Alueen suunnittelu on tullut ajankohtaiseksi, sillä valtio on myynyt Huopalahden vanhan asemarakennuksen ja muut asema-alueeseen kuuluneet rakennukset yksityisille yhtiöille ja henkilöille. Uuden asemakaavan tavoitteena on, että asemaan kuuluneet rakennukset suojellaan ja alueista muodostetaan osa Etelä-Haagan asuntoaluetta aseman saavutettavuutta ja alueiden historiallisia ja kaupunkikuvallisia arvoja heikentämättä. Rakennukset lähiympäristöineen muutetaan asumiseen ja asemahalliin tulee juhlatila.

Huopalahden asema-alue on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY 2009). Asema-alueen muodostavat tyypilliseen tapaan kolme aluetta: eduspuisto eli asemarakennus ja sen välitön ympäristö, julkiseksi tarkoitettu varsinainen asemapuisto ja yksityinen asuinpiha. 1920-luvulla valmistuneen asemarakennuksen ja sen talousrakennuksen lisäksi kokonaisuuteen kuuluu Turun radan rakentamisen aikana (1900–1903) valmistuneet yksinkertainen vahtitupa, maakellari, talousrakennus ja sauna-pesularakennus. Asema-alueen rakennusten piirustukset on allekirjoittanut Rautatiehallituksen pääarkkitehti Bruno F. Granholm. Suunnittelualueen lounais- ja kaakkoisosissa on vanhaan asema-aluekokonaisuuteen kuuluneet erilliset pihapiirit 1900-luvun alussa valmistuneine asuin- ja ulkorakennuksineen (Angervotie 7, Tunnelitie 3). Rakennukset ovat harvoja jäljellä olevia Haagan taajaväkisen yhdyskunnan ja Huopalahden kunnan aikaisia rakennuksia Huopalahdes-
sa.

Osa asemapihan rakennuksista on yksilöity valtakunnallisesti merkittävistä rautatiealueista tehdyssä rautatiesopimuksessa. Kun rakennusten omistussuhde on nyt muuttunut, tulee rautatiesopimuksen suojelutavoitteet siirtää asemakaavaan. Kaavassa tulee myös suojella Haagan rakennusinventoinnissa (Haagan rakennukset ja arvotus, KSV, 1998) arvokkaiksi määritellyt kohteet.

Suunnittelutyön yhteydessä tutkitaan mahdollisuutta sijoittaa alueelle täydentävää asuntorakentamista. Kaupunginmuseo pitää tärkeänä, että asema-aluetta kehitetään Museoviraston julkaiseman asema-alueiden hoito-ohjeen mukaisesti. Olemassa olevien rakennusten hoidolle ja uusien rakennusten sijoittamiselle on annettu Museoviraston oppaassa seuraavat ohjeet:

”Uudet rakennukset sijoitetaan ensisijaisesti purettujen rakennusten paikalle. Niiden tulee olla yksinkertaisia ja tarkoituksenmukaisia sekä sopia mittasuhteiltaan, materiaaleiltaan ja värimaailmaltaan alueen muihin rakennuksiin. Rakennukset tulee ensisijaisesti sijoittaa radan suuntaisesti ja alueen raitin varrelle perinteisen tavan mukaisesti. Talousrakennukset, maakellarit ja kaivot ovat tärkeä osa vanhaa miljöötä,

joten ne kannattaa kunnostaa ja säilyttää (...) nykyaikaiset rakennelmat kuten grillikatokset ja pergolat kannattaa suunnitella hyvin ja liittää pihaan istutuksin." (Aseman puistot ja pihat. Asema-alueiden hoito-ohje. Museovirasto, 2005, s. 21.)

Huopalahdessa maltillinen täydennysrakentaminen on mahdollista asema-alueelta purettujen rakennusten paikalle. Uudisrakentamisen volyyymi ja massoittelu tulee kuitenkin punnita perusteellisesti jo kaavoituksen yhteydessä. Täydennysrakentamisen suunnittelussa on syytä hyödyntää Senaatti-kiinteistöjen teettämää Huopalahden asema-alueen alueselvitystä (Arkkitehdit Mustonen Oy, 2011).

Kaupunginmuseo lausuu kaavaluonnoksesta ja -ehdotuksesta niiden valmistuttua ja osallistuu mielellään täydennysrakentamisesta käytävään keskusteluun kaavoituksen kuluessa.

Lisätiedot

Aura Kivilaakso, tutkija, puhelin: 09 310 22017
aura.kivilaakso(a)hel.fi